

“Waterschappen moeten investeringen primaire dijken financieren”

Nederland moet vanaf 2008 jaarlijks 930 miljoen euro gaan investeren om de primaire waterkeringen in 2015 te laten voldoen aan de huidige veiligheidsnormen. Bovendien moeten de veiligheidsnormen worden aangepast aan de nieuwe omstandigheden met meer mensen en meer kapitaal achter de dijken. Niet het Rijk, maar de waterschappen moeten de investeringen gaan financieren door meer belasting te heffen. Dat zegt de Adviescommissie Financiering Primaire Waterkeringen in haar rapport 'Tussensprint naar 2015' dat zij op 20 december overhandigde aan de staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat, Schultz van Haegen.

De adviescommissie, onder voorzitterschap van Pier Vellinga (hoogleraar milieuwetenschappen en klimaat aan de Vrije Universiteit van Amsterdam), stelde het rapport op in opdracht van het Ministerie van Verkeer en Waterstaat en de Unie van Waterschappen. De opdracht was te onderzoeken hoeveel geld nodig is voor een adequate bescherming tegen overstroming en hoe dit geld beschikbaar moet komen.

De reden dat er achterstand is ontstaan bij het op orde brengen van de primaire keringen, is de wijze van financiering, zegt de adviescommissie. Dit gebeurt via de rijksbegroting. Dit kan voortaan beter gebeuren via de waterschappen die daarvoor belasting moeten gaan heffen. Volgens de adviescommissie was er vanaf halverwege de jaren 80 een te laag gevoel van urgentie om het Deltaplan

volledig af te maken. Bovendien moeten de waterkeringen op rijksniveau concurreren met andere beleidsterreinen. Financiering door de waterschappen biedt meer zekerheid, omdat die concurrentie dan niet speelt. Bovendien ontstaat financiële synergie wanneer het onderhoud aan primaire en secundaire keringen in één hand ligt.

Volgens de adviescommissie, waarvan ook de hoogleraren Han Vrijling en Marcel Stive (TU Delft), Peter Boorsma (TU Twente) en Ekko van Ierland (Wageningen Universiteit) deel uitmaken, zijn de waterschappen door de fusies van de laatste jaren beter in staat dan voorheen om deze taak op zich te nemen. De waterschappen moeten dan wel een vereveningssysteem ontwikkelen in het licht van onderlinge solidariteit en het algemene belang van veiligheid tegen overstroming, dat boven de afzonderlijke waterschappen uitstijgt, meent de commissie.

Wanneer de primaire dijken in 2015 op orde zijn, is er nog zo'n negen miljard euro extra nodig om de dijken "economisch optimaal veilig" te krijgen, stelt de adviescommissie.

Het advies luidt om hiertoe zo snel mogelijk nieuwe veiligheidsnormen te ontwikkelen en vast te stellen. De huidige normen staan niet voldoende in verhouding met het aantal burgers en de economische waarde van de gebieden achter de dijken. Het aantal burgers is inmiddels zowat verdubbeld en de economische waarde ligt een factor 7 hoger ten opzichte van de situatie waarvoor de huidige veiligheidsnormen zijn vastgesteld. Ook is nog geen rekening gehouden met klimaatverandering en zeespiegelstijging. Daarnaast heeft een dijkdoorbraak ook tot gevolg dat het Nederlandse investerings- en vestigingsklimaat grote schade oploopt, zo waarschuwt de adviescommissie.

Dijkverbetering in het beheergebied van Waterschap Rivierenland bij Beneden-Leeuwen

